gemeente Steenbergen

BM1901509

Raadsvergadering
8 mei 2019

Agendanummer

Onderwerp
Meerjaren beleidsstukken 2019-2023 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Steenbergen; 23 april 2019

Aan de raad,

1. Inleiding

De Wet Veiligheidsregio's bepaalt dat de colleges van burgemeester en wethouders uit een regio een gemeenschappelijke regeling treffen, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding 'veiligheidsregio'.
Conform artikel 3a stelt de gemeenteraad eens in de vier jaar verschillende meerjarenplannen vast die door de Veiligheidsregio opgesteld moeten worden. Het gaat om het Regionaal Beleidsplan, het Beleidsplan Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO), het Regionaal Risicoprofiel en het Dekkings-en spreidingplan van de brandweer. Iedere vier jaar worden deze plannen herzien en ter consultatie aangeboden aan de gemeenteraden.

2. Achtergrond

Op 30 januari 2019 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) de meerjarenplannen 2019-2023 in concept vastgesteld. De stukken worden nu ter consultatie aangeboden aan raden van de 24 gemeenten die onderdeel zijn van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) van de VR MWB.

De aangeboden plannen hebben allemaal een onderlinge relatie of afhankelijkheid met elkaar;

- Het Regionaal Beleidsplan 2019-2023 is gebaseerd op het regionaal risicoprofiel en koppelt de visie van de VR MWB aan actiepunten;
- Het Beleidsplan Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) geeft deels uitvoering aan de gestelde acties in het beleidsplan;
- Het Brandrisicoprofiel is een specificatie van het Regionaal Risicoprofiel en beschrijft de in onze regio aanwezige brandrisico's en de impact van een brand indien een risico zich openbaart;
- Het Dekkings- en specialismespreidingsplan van de brandweer (dat gebaseerd is op het Regionale Risicoprofiel) beschrijft de verdeling van voertuigen en specialistische taken van de brandweer in de regio Midden en West Brabant.

Ter inzage ligt:

3. Overwegingen

Beleidsplan 2019-2023 "Samen werken aan veiligheid en veerkracht"
De prioritaire risico's in onze regio zijn:

Regionaal
1. Uitbraak infectieziekten
2. Verstoring vitale infrastructuur
• Uitval ICT en telecommunicatie
• Uitval energievoorziening
• Verstoring drinkwatervoorziening
• Verstoring afvafverwerking
• Verstoring rioolwaterafvoer en afvalwaterzuivering
• Ontregeling cruciale verkeersknooppunten
3. Extreem weer

Lokaal
A. Ondermijning
B. Extreem weer
C. Groot verkeersongeval

In het beleidsplan worden drie pijlers benoemd om tot de doelstelling 'samen werken aan veiligheid en veerkracht' te komen. Deze pijlers zijn:

1. Stimuleren redzaamheid in de samenleving. Met als speerpunten:
    1. Vergroten handingsbekwaamheid bij specifieke doelgroepen
    2. Vroeg(er) signaleren minder redzamen en ontwikkelen van maatwerkprogramma's
    3. Vergroten handelingsbekwaamheid inwoners
    4. Vergroten van inzicht in redzaamheid door onderzoek
    5. Verhogen samenredzaamheid van organisaties

2. Bijdragen aan veilige leefomgeving. Met als speerpunten:
    1. Vergroten van veiligheid en veerkracht in specifieke gebieden en op belangrijke thema's
    2. In een vroeg stadium en op een eenduidige manier adviseren aan en samenwerken met gemeenten en partners

3. Leveren van hulpvaardige en slagvaardige inzet. Met als speerpunten:
    1. Vasthouden aan ons niveau van 24/7 veilig en effectief optreden
    2. Versterken bovenregionale samenwerking
    3. Flexibele inzet van kennis en ervaring voor 'lokale crises'

Motivering / toelichting
1 a. De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is op pagina 14 van het Beleidsplan kort omschreven. De invoering van de wet brengt grote gevolgen met zich mee. Echter zijn de gevolgen van invoering van deze wet niet beschreven en onduidelijk is hoe de VR MWB hierop zal anticiperen.

1 b. De op pagina 15 genoemde lokale risico's zijn niet uitputtend beschreven. Wat onder punt C mist, is de ontregeling van het vervoer via het water en de lucht, mede in relatie tot veilige stoffen. Onlangs heeft de thematafel plaatsgevonden over gevaarlijke stoffen. Het Schelderijnkanaal kent 40.000 scheepbewegingen per jaar met vervoer van gevaarlijke stoffen. Dit thema mist ook bij de genoemde thema's op pagina 25.

1 c. De regie op het maken van keuzes binnen een integraal afwegingskader ligt bij gemeenten.

De VRMWB beschrijft in haar beleidsplan op pagina 16 bij 'ontwikkelingen' de komst van de Omgevingswet. Met de komst van deze nieuwe wet zal een aantal wettelijke adviestaken van de VRMWB wijzigen. De VRMWB geeft op pagina 16 aan dat zij vroegtijdig en pro-actief als adviseur betrokken wil worden. Vanzelfsprekend is en blijft de VRMWB een belangrijke adviseur en zal zij tijdig betrokken worden om haar adviesrol goed te kunnen vervullen. Op pagina 34 beschrijft zij echter ook dat zij samen met de Waterschappen, Omgevingsdienst en GGD een platform wil zijn om eenduidig en integraal te adviseren aan gemeenten. In de geest van de Omgevingswet is het van belang dat de VRMWB vanuit haar eigen expertise adviseert, zodat het bevoegd gezag de integrale afweging kan maken.

1 d. De VRMWB kan vanuit haar regierol op multidisciplinaire samenwerking bij crises signaleren en adviseren, maar heeft hierin geen wettelijke toezichthoudende rol.
De VRMWB hoort de specifieke processen, waarvoor gemeenten in het kader van de voorbereiding op en de bestrijding van rampen en crises verantwoordelijk zijn, te ondersteunen (conform haar organisatieverordening van 18 mei 2018). Er is geen sprake van een wettelijke toezichthoudende taak. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van de gemeentelijke crisisbeheersing. Binnen het district de Markiezaten, waar wij een onderdeel van uitmaken, hebben we een districtelijke crisisorganisatie. Onze gemeentesecretaris stemt periodiek met de andere secretarissen uit het district af. Hierbij worden onderwerpen zoals het opleiden en trainen van medewerkers in de crisisbeheersing besproken.

<u>MOTO beleidsplan 2019-2023</u>
Het beleidsplan MOTO 2019-2023 sluit aan bij de geïnventariseerde risico's uit het regionaal risicoprofiel en speelt in op ontwikkelingen.
In het beleidsplan MOTO 2019-2023 wordt ingegaan op de activiteiten voor de multidisciplinaire vakbekwaamheid in de komende beleidsperiode. De komende vier jaar worden gebieds- en risicogerichte activiteiten georganiseerd op basis van het regionaal risicoprofiel en wordt gestart met het opleiden gericht op informatiegestuurd werken. Daarnaast zal VRMWB zal een evaluatiesysteem in gebruik nemen dat het mogelijk maakt om zowel oefeningen en operationeel optreden op individueel-, team- en functieniveau te registreren en evalueren ter bevordering van het lerend vermogen van crisisfunctionarissen en -teams.

<u>Brandrisicoprofiel 2019-2023</u>
Het betreft een actualisatie van het brandrisicoprofiel uit 2015, ten behoeve van het dekkingsplan. Er zijn nauwelijks wijzigingen in het brandrisicoprofiel ten opzichte van 2015.
Het brandrisicoprofiel omvat een overzicht van de risicovolle situaties en de soorten branden, rampen of crises die zich in de regio kunnen voordoen. Door middel van een risicoanalyse zijn gegevens over risicovolle situaties nader beschouwd, vergeleken en geïnterpreteerd door brandweerdeskundigen. Daarbij is zowel gekeken naar verschillende gebruiksfuncties van gebouwen als naar verschillende gebiedstypen (zoals natuurgebieden, historische binnensteden etc.). Op basis van de informatie die hieruit voort is gekomen, zijn conclusies getrokken over de gewenste of benodigde voorbereiding, organisatie en prestaties van de VRMWB. Deze conclusies leiden niet tot relevante aanpassingen in het Dekkings- en spreidingsplan 2019-2023.

<u>Dekkings- en spreidingsplan 2019-2023</u>
Voor de komende vier jaar zijn geen substantiële aanpassingen noodzakelijk ten opzichte van het vorige Dekkings- en specialismenspreidingsplan (DSP).
Het DSP 2019-2023 kent evenals voorgaande dekkingsplannen als algemeen uitgangspunt, dat brandweerzorg georganiseerd wordt vanuit een fijnmazig netwerk van 69 (in de toekomst 70) brandweerposten, van waaruit snel en adequaat gereageerd kan worden op lokale incidenten en die tevens in gezamenlijkheid zorgdragen voor voldoende collectieve slagkracht, gekoppeld aan een afdoende mate van restdekking. Het dekkingsplan (DSP) is ontworpen op basis van een aantal kaders en fundamenten, zoals het wettelijk kader, bestuurlijke uitgangspunten, het

brandrisicoprofiel en de opkomsttijden basisbrandweerzorg. De actualisatie van het brandrisicoprofiel heeft niet geleid tot relevante aanpassingen in het DSP 2019-2023. Wel worden er enkele ontwikkelingen voorzien die een beperkte tussentijdse herziening in de komende jaren nodig maken, zoals de uitwerking van de visie hulpverleningsvoertuigen en watertransport, de verplaatsing van de kazernes Waalwijk en Zundert en de toevoeging van de kernen Haaren en Biezenmortel van de gemeente Haaren.

Het DSP 2019-2023 voldoet aan de voorwaarden om bestuurlijk af te wijken van de normtijden. De brandweer kan niet overal de genormeerde opkomsttijden halen. Bestuurlijk afwijken van de normtijden is mogelijk, mits goed beargumenteerd. Het bestuur kan besluiten om afwijkingen van de normtijden in bepaalde gebieden te accepteren met of zonder aanvullende maatregelen (zoals extra preventieve maatregelen of voorlichtingsactiviteiten). De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in een onderzoek naar de inrichting van repressieve brandweerorganisaties in 2017 geconcludeerd dat het DSP van de VRMWB voldoet aan de voorwaarden om bestuurlijk af te wijken van de normtijden.

Verbeteren van de opkomsttijden is alleen mogelijk indien er grote investeringen worden gedaan, terwijl de grootste winst te behalen is in preventie en voorlichting.
Het is niet realistisch om te verwachten dat de brandweer zonder grote investeringen in kazernes, materieel en personeel haar prestaties aanzienlijk kan verbeteren. Bovendien is winst op het gebied van brandweerzorg niet te halen in betere opkomsttijden, maar in het wegnemen en inperken van risico's en het vergroten van de redzaamheid van de maatschappij. Het beleidsplan 2019-2023 speelt hierop in.

Impact van het dekkings- en spreidingsplan 2019-2023 voor de gemeente Steenbergen
Het dekkings- en spreidingsplan is naar de teamleiders van de lokale brandweer opgestuurd en op 25 maart met hen inhoudelijk besproken. Naar aanleiding van deze input is eveneens gesproken met de regionale brandweercommandant. Uit de gesprekken zijn onder andere de volgende signalen naar voren gekomen.

Vanuit de post in Steenbergen werd aangegeven dat een tankwagen heel welkom zou zijn. Bergen op Zoom heeft een schuimblusvoertuig die ook wordt ingezet als tankwagen, terwijl Bergen op Zoom al een tankwagen heeft. Deze zou willicht in Steenbergen kunnen staan. De tankwagen uit Bergen op Zoom kan vanwege de vereiste bezetting bij een uitruk niet in Steenbergen staan.
Voor wat betreft watervoorzieningen werd vanuit deze post ook aangegeven dat de tankwagens aan de zuidkant van de A58 staan en niet aan de noordkant van de A58. De vraag is waarom er in plaats van drie watertanks van 30.000 liter niet negen van 10.000 liter kunnen komen, zodat deze verspreid kunnen worden en ook ten noorden van de A58 gestationeerd kunnen worden (pagina 36 van het dekkings- en spreidingsplan). Overigens komt de vraag naar boven waar de watertanks komen te staan. Vooral in bosrijke gebieden worden de watervoorzieningen geplaatst.

Vanuit de post in Dinteloord werd aangegeven dat de HV2 (hulpverleningsvoertuig) de komende periode weg gaat maar dat het brandweervaartuig blijft. Vanuit de post in Dinteloord is er geen bezwaar tegen dat de HV2 weggaat. Deze is er in 2014 gekomen met de gedachte dat deze hard nodig zou zijn in verband met ongelukken op de nieuwe A4, maar dat valt in de praktijk enorm mee. De HV2 rukt maar één keer per jaar uit, maar hiervoor moet het personeel wel opgeleid zijn en moet er geoefend worden dus zij staan achter deze keuze.

Vanuit de post Nieuw-Vossemeer zijn er twee wensen ten aanzien van hun post naar voren gekomen. Zij zouden graag een Verkenningseenheid Brandweer (VEB; de meetploeg bij bijvoorbeeld het omvallen van een vrachtwagen met gevaarlijke stoffen) willen en een Oppervlakte Reddingsteam (OVR). Een verkenningseenheid hadden zij in het verleden ook. Voor beide wensen is draagvlak

binnen het team. Één van de eisen wordt ingewilligd volgens pagina 48 van het dekkings- en spreidingsplan: hier staat dat Nieuw-Vossemeer een verkenningseenheid zal krijgen.

De post in Kruisland vindt het plan er goed uit zien en zou graag voor de post in Kruisland ook een specialisatie zien. Dit blijkt vanwege praktische problemen echter niet mogelijk: de post in Kruisland heeft maar één deur; hier past geen specialisatie in.

In het algemeen zijn alle posten er blij mee dat de posten voor de komende periode allemaal behouden blijven. Hierover zijn zij eensgezind en ook over het feit dat fijnmazigheid van het netwerk echt van toepassing is.

Geconcludeerd kan worden dat het indienen van een zienswijze wenselijk is op het punt van de watervoorzieningen aan de noordkant van de A58 en de wensen van de post Nieuw-Vossemeer voor wat betreft het oppervlaktereddingsteam.

4. Middelen
De meerjarenplannen van de VRMWB worden uitgevoerd binnen de meerjarenbegroting en leiden niet tot kostenverhoging. Per jaar wordt een beleidsbegroting ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. De beleidsbegroting 2020 wordt separaat aangeboden.

5. Risico's
Deze procedure biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om de lokale zienswijze op de conceptstukken mee te nemen in de definitieve beleidsplannen. Indien er geen zienswijze wordt ingebracht bestaat het risico dat er geen rekening wordt gehouden met de lokale wensen.

6. Communicatie/Aanpak
Nadat uw raad zich over de beleidsplannen 2019 – 2023 heeft gebogen, zullen de bedenkingen voor 21 juni 2019 naar de Veiligheidsregio worden verzonden, zodat deze kunnen worden meegenomen in het voorstel voor vaststelling.
De burgemeesters van de 24 deelnemende gemeenten zullen de beleidsplannen tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van de VR MWB op 4 juli 2019 vaststellen.

7. Voorstel
1. Ten aanzien van het Beleidsplan 2019-2023 'Samenwerken aan veiligheid en veerkracht' de volgende zienswijze in te dienen:

a. de VR MWB te verzoeken het beleidsplan op pagina 14 aan te vullen met de mogelijke gevolgen van de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, met betrekking tot onze brandweervrijwilligers; te laten zien hoe de VR MWB hierop anticipeert en middels het nieuwe project 'Expeditie Jij' in gesprek te gaan met de brandweervrijwilligers hierover.

b. een bedenking te uiten over de op pagina 15 genoemde lokale prioritaire risico's en de VR MWB, mede gezien het vervoer van gevaarlijke stoffen, te verzoeken deze aan te vullen met ontregeling van het vervoer over de weg, het water en in de lucht en de op pagina 25 genoemde thema's aan te vullen met het thema water, met extra aandacht voor de samenwerking ten aanzien van de risico's van vervoer op het Schelderijnkanaal.

c. een bedenking te uiten over het standpunt (op pagina 34) dat de Veiligheidsregio streeft naar eenduidige en integrale advisering met de Waterschappen, Omgevingsdienst en GGD na invoering van de Omgevingswet en de VR MWB te verzoeken om vanuit haar eigen rol en deskundigheid te adviseren.

d. een bedenking te uiten over de toezichthoudende rol die de VR MWB voor zichzelf beschrijft en de VR MWB te verzoeken ten aanzien van bevolkingszorg zich met name te richten op haar ondersteunende rol richting gemeenten.

2. In te stemmen met het Multidisciplinair Opleidings-, Trainings-, en Oefenplan (MOTO-plan), als onderdeel van het Regionaal Beleidsplan;

3. In te stemmen met het Brandrisicoprofiel, als onderdeel van het Dekkings- en specialismenspreidingsplan.

4. Ten aanzien van het Dekkings- en specialismenspreidingsplan de volgende zienswijze in te dienen:

a. een bedenking te uiten over het plaatsen van de watervoorzieningen langs de noordkant van de A58, de VR MWB te verzoeken hier een duidelijk beeld van te geven voor de komende periode en hierbij een goede spreiding van de watervoorzieningen in acht te nemen.

b. aandacht te vragen voor de wensen van Nieuw-Vossemeer voor wat betreft een oppervlaktereddingsteam.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Steenbergen,

de secretaris,	de burgemeester,
M.J.P. de Jongh, RA	R.P. van den Belt, MBA